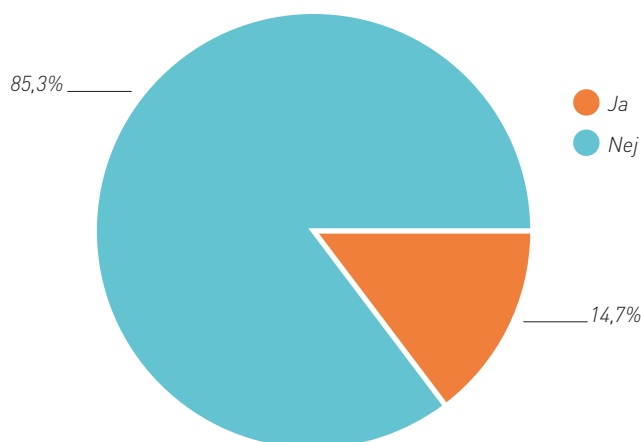

Var fjärde elev utan gymnasieexamen – vad säger eleverna?

En enkät genomförd av Sveriges Elevkårer 2018

Följande svar kommer från en enkät som Sveriges Elevkårer skickade ut i slutet på maj 2018 via mejl till medlemmar födda år 1999. 836 personer svarade. Kommentarererna som visas är ett urval. Kommentarererna har inte redigerats.

Visste du att så många som en av fyra elever lämnar gymnasieskolan utan fullständiga betyg?¹

Kommentarer i urval

”Många klagar på ungdomar och säger att de helt enkelt inte bryr sig. Problemet handlar inte om ungdomars mentalitet utan ett behov av stöd som inte finns.”

”Många i min klass gör det, känner fler utanför som gör samma sak. Min syster gjorde det förra året. Tror man är väldigt naturligt inställd och avtrubbad till det. Man set det liksom inte som att problem för att alla gör det.”

”Jag visste att det var många som kämpade med betyg, men inte att det var så illa. Nu när man tänker efter så kan man förstå läget. Jag själv har klasskompisar som har kämpat med betygen just på grund av att de har mått dåligt av olika anledningar, vilket gjort att de har halkat efter i de stressiga kurserna. Det är mycket information som man måste ta in i hjärnan, och eftersom alla kurser är lika stressiga så kan man inte ta in all information vilket gör att slutuppgifter på flera områden blir halvklara. Jag tror att eleverna skulle må mkt bättre om det blev en jämnare balans i arbetsuppgifterna, samtidigt som att de fick mer stöd av läraren.”

”Min upplevelse är att man får skylla sig själv. I min klass finns människor som valt att inte göra något.”

”Jag tror det har att göra med det dåliga betygssystem vi har idag, personligen har det fungerat för mig men det är många av mina vänner som har lyckats sämre i vissa kurser på grund av detta betygssystem med matris och kriterier så att man kan ha hela matrisen på A förutom ett kriterie som är på F och ändå få underkänt i kursen. Detta måste försvinna, det är en så stor motivationsdödare.”

”Om man jämför med tidigare går betydligt fler på gymnasiet, även folk som kanske inte är bra på just att skriva eller läsa. Därför är det inte konstigt att många misslyckas.”

¹ Våren 2017 var det 75,2 procent av eleverna som började gymnasieskolan på ett nationellt program som tagit examen inom tre år enligt Skolverket.

"Ja, men det är inte så konstigt att en fjärdedel mislyckas då skolan inte är för alla. Att säga att det är politikernas fel är idiotiskt, Sverige är ett av de bästa länder i världen när det gäller lika möjligheter så alla brister kommer enbart från dig själv, inte systemet."

"Hur klarar man inte av skolan? Om man inte klarar av svenska, engelska och matte så tycker jag att man inte har något att göra på högskola i alla fall. Jag kan känna att vissa kanske inte får examen pga. gymnasiearbetet, men även där så borde man kunna sånt om man ska studera vidare. Såklart finns det fall där personen kanske har varit sjuk, men jag tror i de flesta fallen så är bara personen lat eller har inget att göra på högskolan."

"Det finns många problem med gymnasiesystemet. Exempelvis kurssystemet som gör att man måste ligga i hela tre åren om man skall hoppas på att få bra betyg i slutet samtidigt som det bestraffar de som får en dålig start men jobbar hårt igenom för att i slutet kunna lika mycket som sina kurskamrater. Det är inte konstigt om många som inte lyckas bra i början ger upp och känner att det är meningslöst att jobba hårt i fortsättningen om de i ettan får dåliga betyg som de inte kan göra något åt."

"Ingen pratar om det så jag trodde absolut inte att det var så många! Jag trodde att jag var ensam om att kanske gå ut gymnasiet utan examensbevis."

"det är fucked up, förstår inte hur det kan vara så många gymnasiebetyg är ändå viktigt för att kunna ta sig vidare"

"Att ta studenten är något självklart enligt samhället men man behöver verkligen kämpa så himla hårt! Är verkligen inte förvånad över hur många som inte riktigt pallar trycket."

"Skönt att man inte är ensam"

"Det är alldeles för mycket, och siffran går med rätt strategi att minska."

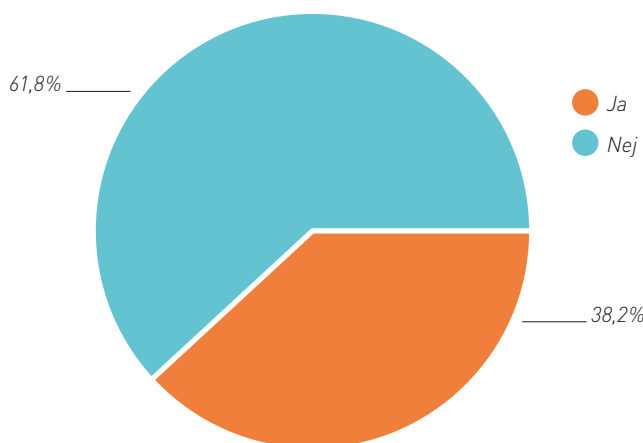
"Jätte hemskt ju skolan ska ju hjälpa oss elever och vägleda så att alla kan få examen"

"Misslyckas man i någon del får man ta sitt ansvar och ändra på det istället för att andra ska tycka synd om dem."

"förbättra skolsystemet och prata mer ut om psykisk ohälsa eftersom att jag tror att det är en stor faktor till varför många ungdomar inte klarar av skolan. Gör även skolmiljön vänligare och skaffa lärare till att bli mer engagerade i sina studenters skolgång"

"Jag visste inte att det var så pass många, men tyvärr blir jag inte chockad. Jag tycker skolverket sätter alldeles för mycket press på ungdomar, speciellt då man läser så många kurser på samma gång, och ibland har jag även känt att det jag lär mig inte kommer komma till någon nytta vilket fått mig att tappa motivationen och därmed prioriterat annat. Det är flera i min klass som har sömnproblem samt har drabbats av stress-relaterad IBS & magkatarr (mig själv inkluderat) under åk 2 & 3 då vi fått många stora arbeten under samma period vilket känns väldigt orättvis för jag känner att vissa betyg jag fått inte stämmer överens med min kompetens utan att det betyget endast är för att jag hade för mycket att göra på för lite tid."

Har du fått information på din skola om vilka alternativ som finns efter examen för den som går ut gymnasiet utan fullständiga betyg?

Kommentarer i urval

"Det är stort fokus på att man måste klara examen, vet inte så mycket om vad som händer om man inte klarar examen."

"Inte riktigt. Vi vet att det finns komvux och fjärde året på vår skola men ingen har någonsin riktigt förklarat det hela."

"Vi har haft en genomgång, som var väldigt kort hastig och inte så detaljerad. Jag förstod inte mycket av det som sades."

"Dock vet jag bara om komvux generellt, och det var nog inte skolan eller syv som berättade. Det enda syv har sagt om det var att det är bättre att ta examen med en gång och sen gick hon vidare."

"Jag kommer själv inte få examen och vet nästan inget om vad jag behöver göra"

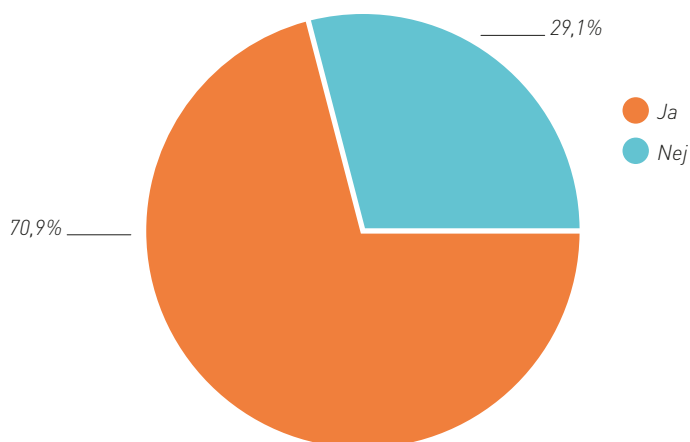
"Ja, men enbart för att jag själv varit i den sitsen och aktivt sökt information och stöd hos studie- och yrkesvägledare. Det är inte något som vi får lära oss i klassrummet utan något man måste fråga om själv."

"Har ingen erfarenhet av detta, men vet att elever som ligger i riskzonen alltid får hjälp av mentorer och elevhälsoteam och där även information."

"Vår SYV har varit på besök för att prata om Komvux, yrkesutbildningar och att man kan studera utomlands men för det mesta har det känts som att en fullständig gymnasieutbildning varit underförstått."

"Får mest info om vad man kan göra med gymnasieexamen. Ingen (lärare) vill ju på något sätt uppmuntra elever till att inte försöka."

Upplever du att du har fått stöd om du haft svårt att klara en kurs?

Kommentarer i urval

"Hjälpen har funnits men endast satts in då det redan är "för sent". För att plocka upp ett betyg istället för att hindra det från att falla."

"Jättemycket, alla lärare försöker hjälp så mycket som möjligt och ge så många chanser som det går."

"Lärarna har svårt att fånga upp elever och speciellt elever med psykisk ohälsa."

"Jag har en fantastiskt bra lärare som tagit sig tiden på sin egen fritid för att jag ska få en chans att nå mina mål. Tyvärr är det inte så för alla."

"Lärarna på min skola är väldigt medvetna om den enskilda individen och dess prestering och de försöker i största mån coacha varje elev till sitt mål/godkänt betyg. Det varierar dock lite mellan lärarna hur långt de går för att hjälpa till"

"I matte 2b, som var min svåraste kurs under gymnasiet och den kurs som jag också har fått lägst betyg i - E. Min mattelärare berättade att majoriteten av Sveriges elever blir underkända i kursen vilket var ett genomgående orosmoment i kursen. Jag visste inte om jag skulle klara kursen och nationella kändes inte så bra. Jag fick veta att jag hade fått E bara några dagar innan skolavslutningen vilket såklart blev en lättnad, men hade gärna haft en löpande dialog med läraren om detta så att jag hade varit mer medveten om hur jag faktiskt låg till. Jag upplevde att jag var på gränsen till underkänd men fick ingen information om vad som isåfall skulle hända eller hur det skulle påverka mig. Får man läsa upp ett F eller vad händer - jag vet fortfarande inte!"

"Jag skulle inte heller ta examen först. Sen kom en lärare som är helt fantastisk och hjälpte mig med så mycket! Hon lade ner så mycket tid och energi för att ta kontakt med rektor, syv och mer, och tack vare henne klarade jag det"

"Såklart. Kompletteringar och betygssamtal. Jag har fått hjälp i de flesta kurserna för att uppnå de betygen jag siktar på."

"Läraren har inte ens gett mig F-varning trots att jag uppenbarligen kommer att få F. Ingen erbjuder stöd eller frågar om jag behöver hjälp."

"Men min pojkvän som har dyslexi har inte fått något stöd av sina lärare och mentorer över huvud taget och i år går han ut med icke godkänd gymnasieexamen. Detta beror på att han tappade hoppet helt om sina studier och klarade inte av skolan längre. När min kille frågade biträdande rektor om hjälp fick han svaret " jag har inte tid för dig." "

"Jag är inte rädd om att fråga om hjälp, så varje gång jag fastnat i ett arbete brukar jag dela det med min lärare som därefter får läsa igenom det och sedan ge tips. Men tyvärr är inte alla lärare så fantastiska så det funkar inte alltid, men då brukar jag fråga kompisar eller bara acceptera att jag inte förstår för det är för mycket begärt att vara superbra på allting i min mening- ibland förstår man bara inte och det är okej."

"I jag fick hjälp av skrivpedagog och kurator när jag inte lyckades få in flera skriftliga arbeten."

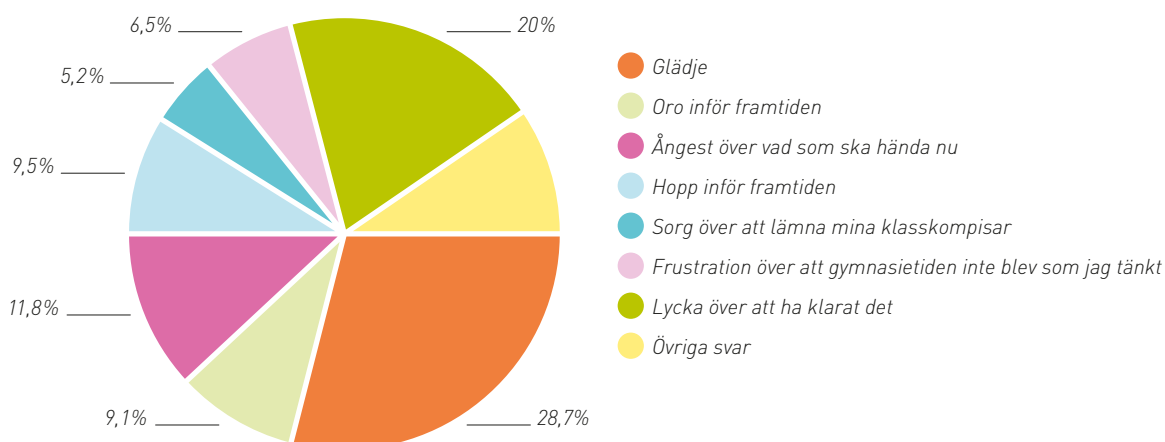
"Absolut inte, ingen hänsyn till elever eller alternativ för att klara av en kurs. I vissa ämnen."

"Lärarna på min skola har varit extremt hjälpsamma, jag var själv nära att inte ta gymnasieexamen"

"Det beror på läraren. Jag kuggade ett ämne förra året, på grund av att läraren var dålig och inte erbjöd någon hjälp. Vissa lärare är guld, medan andra verkar tro att man bara är lat när man halkar efter och får en att känna sig besvärlig när man behöver ytterligare hjälp."

"Jag har inte behövt mycket stöd med själv ämnena, utan mer med det mentala, ångest, m.m. Och ofta är det ett av de största hinderna för personer; att tro på sig själva och att inte ge upp. Med detta har jag fått väldigt mycket hjälp, men det har väldigt mycket med vilka lärare man får. Min mentor var en av de som hjälpte mig med stressen mest och om man inte har personer i sin omgivning som förstår sig på ens problem så kan det bli otroligt svårt."

Vilka känslor förknippar du med att ta studenten?

Ett urval av röster som oftast inte hörs

"Väldigt jobbigt, har haft mycket ångest och stress under skolåret och även fast jag har blivit klar med något prov så sitter ångesten kvar även fast det är över. Jag är orolig och stressad över min framtid"

"Har inte fått alla betygen än. Hoppas man får godkänt i de behöriga kurserna. Annars vet jag inte vad jag ska göra"

"Jag vill bort från gymnasiet men samtidigt vet jag inte vad jag vill. Gymnasiet var jobbigt med mycket ångest. Vill ha möjlighet att plugga vad jag vill efter studenten, men eftersom betygen inte är tillräckligt bra är jag begränsad"

"Jag kommer inte att klara gymnasiet, men studenten är liksom anledningen tills varför jag går kvar o inte har hoppat av"

"Jag kommer inte ta studenten och det känns extremt jobbigt att så många jag känner firar och är glada för något som jag också hade kunnat få göra men aldrig kommer att få. Det känns faktiskt jobbigt att studenten närmar sig."

"Ångest både över att lämna skolan och gå ut i livet. Det ändå jag lärt mig som kommer följa med mig hela livet från gymnasiet är att jag avskyr systemet som alla förväntas formas efter. Psykisk ohälsa är tillräckligt för unga att hantera (inkluderat mig själv) och gymnasiet ska inte addera till den problematiken."

"Tycker att det är tråkigt att alla måste hoppa runt och vara glada fast man inte klarat gymnasiet. Gillar inte allt firande omkring det."

"år har jag varit väldigt orolig fram tills nu (två veckor innan studenten) när jag vet att jag kommer att få fullständiga betyg. Jag har bara haft ångest och tyckt att det har varit jobbigt att planera studentmottagningen och firandet då jag inte känner mig värd det. Jag har också varit extremt orolig inför framtiden, vilket gjort skolgången jobbigare."

"Har inte fullständiga betyg så det känns inte bra, bara jobbigt."

"det ska bli skönt för skolan är ett jävla helvete. det är konstant press om betyg och man är aldrig bra nog. Gymnasietiden har helt dödat min syn av att skolan är rolig utöver kompisarna. Vill bara bli klar så jag kan göra något annat ett tag"

"Ångest ångest ångest"

"är rädd"

"Jag har ångest inför studentdagen då det är ett sådant jäkla jippo. Ärligt talat vill jag bara ha mina betyg i handen och inte synas på studentdagen."

"Jag är nervös men samtidigt så glad och lättad. Skolan har alltid varit tuff för mig och har aldrig mått bra av att gå i skolan så för mig kommer det bara kännas så skönt att slippa gå tillbaka haha"

"Skönt att bli fri, men har inte förtjänat en student.. har bett om hjälp på mina bara knän men fått göra allt på egen hand ändå. Därför känns studenten mer som en deadline, än som en befrielse."

"Känns självklart väldigt skönt att slippa skolan nu. Men jag går ut med ett f i matte 2b vilket hindrar mig från att läsa den utbildning jag vill vilket känns jobbigt och ledsamt. Jag är även arg på skolan jag gått på som varken har gett mig stöd eller information kring hur jag ska kunna läsa upp mitt F."

"Både extremt kul men ändå väldigt ångestladdat. Jag är klar med skolan - men ändå inte. Känner mig rätt misslyckad"

"Jag tycker det ska bli superskönt, men jag fick ingen gymnasieexamen dock. Under hela gymnasieperioden har jag haft svår ångest, stress och depression på grund av en sak som hände mig innan jag började gymnasiet. Trots det har jag alltid varit målinriktad och vet vad jag vill, mina skolämnen har gått upp och ner, men jag vet att jag kan, men mitt mående har påverkat mig i skolan också. Klart jag känner mig kass för att jag inte får en gymnasieexamen, men vad ska man göra liksom. Jag har ju inte skitit och varit lat i skolan, har bara inte mått bra. Så känner mig kluven. Lite stressad att plugga upp ämnen är min tanke. Har jobb och lägenhet nu så är mycket att tänka på."

"Jag är besviken på min studietid då jag hade betydligt högre förhoppningar på den. Bristen på inkludering i skolan har bidragit till psykisk ohälsa för mig och mina kompisar."

"Jag känner att jag skulle kunna ha presterat bättre ifall min psykiska hälsa var bättre. Jag anser att det hade behövts mer stöd i det sammanhanget."

"Jag har ångest, jag är orolig, besviken på mig själv. Har svårt med att tänka på mycket annat och pressas utav mycket om min framtid. Jag är rädd, jag känner mig stressad."